

૩ ૧૧૫
૫૪૫૫

$\frac{14}{93}$ 115

ખેડાજીલ્લાની

પ્રશ્નોત્તર ભુગોળ.

આવૃત્તી પેટેલી ૧૦૦૦ પ્રત

જે જાણી પ્રસિદ્ધ કરનાર નં

કપડવણજીના

દાસરાય નારણભાઈ મજમુન્દાર

કટલાલમાં

હરજીવન પાસોતમે છાપી

[દી મત ૧૫ આનો]

સંવત ૧૯૪૯

५४५५

ॐ सावित्री

प्रश्नोत्तर भुगोला

ॐ ज्ञानी प्रसिद्ध करतार ॐ

(कपटवृत्तना)

सितराय नारणुभाळ भगमुन्दार

कठलाळमाँ

हरजीवन पामोतमे छापी

[कीमत १॥ आना]

संवत् १९४६

ખેડા જિલ્લાની ભુગોળ.

દિશાઓ

૧. દિશાઓ કેટલી છે તે તે કહી કહી;
ઉ.ચ.ર.છ. પુર્વ પશ્ચિમ ઉત્તર અને દક્ષીણ
૨. પુર્વ અને પશ્ચિમ દિશા કેમ ઓળખાય;
ઉ.જે તરફ દરરોજ સુર્ય ઉગતો હોય તેને
પુર્વ દિશા તે જે તરફ સાંજરે રોજ આથમ
હોય તેને પશ્ચિમ દીશા કહેવી.

૩. પ્રત્યારે ઉત્તર અને દક્ષીણ દીશા કેમ ઓળખ
ઉ.જો આપણે પુર્વ દીશા ભણી માંકરીને ઉભ
રહીએ તો જે તરફ આપણે હાથ આપે
તેને ઉત્તર દીશા કહેવી અને જે તરફ આપણે
મણે હાથ આવે તેને દક્ષિણ દીશા કહેવી

ખુણાઓ

૧. ઓ કેટલાં છે તે તે કયા કયા

૨. પગ્ગિ નૈરત્ય ઇશાન અને વાવ્ય

૩. ખુણાઓ શી રીતે ઓળખી શકાય

[૩]

ઉ. દક્ષીણ અને પુર્વ દીશા વચ્ચેનો અગ્નિ ખુણા
દક્ષીણ અને પશ્ચિમ દીશા વચ્ચે નોનૈરત્ય ખુણા
ઉત્તર અને પુર્વ દીશા વચ્ચે નો ઇશાન ખુણા
ઉત્તર અને પશ્ચિમ દીશા વચ્ચેનો વાઘ્ય ખુણા
ખેડા જિલ્લો

પ્ર. ખેડા જિલ્લા ની સીમા બોલો

ઉ. ઉત્તરે અમદાવાદ જિલ્લો મહીકાંઠા એજન્સિ
નું કેટલુક રાજ્ય અને રેવાકાંઠા એજન્સિ નું
વાડાસીનાર નું નાનું રાજ્ય પુર્વ અને દક્ષિણ
દિશાએ મહી નદી પંચમહાલ ગાયકવાડ ને
મુલક તથા ભરૂચ જિલ્લા થી તેને જુદા પાડે છે
પશ્ચિમે ખંભાત નું રાજ્ય તથા અમદાવાદ જિલ્લો

પ્ર. એમાં મોટીમોટી નદીઓ કેટલી છે ને તેકય

ઉ. છ મહી. વાત્રક, મેશ્વો શેઠીમોહોર ને ખા

પ્ર. એ છ નદીઓ કોને કોને મળે છે

ઉ. ૧ મહી એ ખંભાતના અખાત ને મળે

૨ વાત્રક એ સાબરમતી ને મળે છે

૩ મેશ્વો એ વાત્રક ને મળે છે.

[૪]

નદી એ વાવક ન મળે છે.

૪. મોહાર એ શેઠી ને મળે છે અને

૬. ખારી એ નદી કુંઢારી છે કેમકે એ નદી
કોઈ નદી ને અગર સમુદ્રને; અખાત ને વિગેરે
કોઈને મળતી નથી, પણ તે કચ્છ ના રણ માં
સમાઈ જાય છે.

પ્ર. એ ખેડા જીલ્લામાં કેટલા તાલુકા છે તે કયા કયા

ઉ. સાત કપડવણજ હાસરા નડીઆદ મેહુમદાવાદ
માતર આણંદ ને બોમસદ

૧) કપડવણજ તાલુકો

પ્ર. એમાં નદીઓ કેટલી છે તે તે કહ કહ

ઉ. ત્રણ મોહાર વાવક અને વરાંસી

પ્ર. એમાં મુખ્ય મોટાં મોટાં ગામ કેટલાં છે તે કયાં કયાં

ઉ. દશ કપડવણજ કહલાલ લસુદ્રા : આંત્રોલી

છાંપડી તોરણા પીઠાઈ અનાગ બાટેગાને રવદાવત

પ્ર. એમાં એનાથી ઉતરતા દરજ્જાનાં ગામ કયાં છે.

ઉ. બેટાવાડા નવાગામ કોસમ દાસલવાડા

અપ, જી બદરપુર મીરજીપુર સરખેજ રતનપુર

[૫]

છીખીઆસ; ભરકુડાઅભરીપુર બગડેલ. અંતર
કાંકરખાડ સરાળી. પોરડા. વાંપટ, અલુવા.
આમલીઆરા. લેટર. સાલોર, દમઅપ, કહોશા,
સાવલી ચીખલોડ, ફાગવેલ. દનાદા, અંતીસર,
ભુતીઆ, ગહુંઆ માલમટાડી બારીઆ ભાગ
માલમટાડી પર્જીભાગ, ને વડદલા

પ્ર. એમાં જાણવાલાયક કેટલાં ગામ છે ને તે કયાં કયાં
ઉ. ત્રણ (૧) કપડવણજ એમાં કાચ ને સાબુના
કારખાનાં છે અને તેનાથી પાંચ ગાઉ પર ઉતરે
મહાદેવનુ મોટું ધામ છે તેમાં માહામહિનાની
મોટી શીવરાત્રીએ મોટી જત્રા ભરાય છે તેમ
આશરે લાખ માણસ ભેગું થાય છે,

(૨) કઠલાલ એમાં સરકારી નિશાળ, તથા છા
ખાનુઃ તથા રખપરના શિક્ષા સારા અને છે

(૩) લસુંદ્રા તેમાં ઉનાચાદા પાણીના કુંડ
ને તે પણુ જોવા લાયક છે

૧૨

(૨) ઠાસરા તાલુકો

પ્ર. એમાં નદીઓ ફેરલી છે ને તે કયંકયં,

[૬]

ઉ. ત્રણ મહી, શેઠી, ગળતી,

પ્ર. એમાં મુખ્ય માટાં ગામકેટલાં છે ને તે ક્યાં ક્યાં

ઉ. બારીસ ઠાસરા, ડાકોર, જનોર, પડાળ,

ઝાલસર, હાંગાડી પાડીઆ, વાડદ, સણાદા,

પાલી વસો, કુર્ણી, વનોડા, દુણાદા, આગર

વા. માલવણ, વાંઘરોલી. સાંઢેલી, ખાખરીઆ,

રાણીઆજેસાપુર. રસલપુર સોનેઆ. નેજરગાત.

પ્ર. એમાં એનાથી ઉતરતા દરજ્જાનાં ગામ ક્યાં ક્યાં

ઉ. રોજવા. નધાદા. ઓજરાળા, બોરડી માસરા

ચેતરમુંબા. સેવાળઆ, સદઆંત. મોરઆમલી

ખીજપુર, વાંઝોલ, સીમળજ, પાડવાણીઆ,

ભદ્રાસા; ઉખા; સોનીપર; મેનપર મીઠાનુમુવાડ

બલાડા પાલીઆસલુણ પીપલવાડાભાલ;

ભરથરી ધોળજ સુઘ એકલવેલુ વણેતી જળોર

નેસ તરંગેઆ હભાલી અને રખીઆલ

પ્ર. એમાં જણવા લાયકેટલાં ગામ છે ને તે ક્યાં ક્યાં

ઉ. પાંચ ૧) ઠાસરા એમાં રેલવેસ્ટેશન છે

૨) ડાકોર એ બેડા જીલ્લામાં સાથી મોટું પરી

ધામ છે તેમાં રણુબેડાજી નુ મોટુ મંદીર તથા
 મેમતી નામે તળાવ છે; એ િઆસે સુધીપુતેને
 (માણિક્કારી પુતેમે)ને અશાડસૂઃ બીજે એડલે રય
 બ્રાએ મોયે મેખોભરાય છે તેમાં દેશદેશના
 લોકો દર્શન કરવા આવેછે. નેતેમ. રે રેલવેસ્ટેશન છે;
 (૩) પાલી માલવણ; નેરસલપુર હાસરાએમાં
 પણ રેલવેસ્ટેશન છે

(૩) નડીઆદ તાલુકો

પ્ર એમાં નડીઆદેડલી છે ને તે કંઈકમ
 ઉ ત્રણ શેઠી મોહાર અને લુણી
 પ્ર એમાં મેખ્ય મોયો મોટાંગામ કેટલાં છે ને તે કંયાકયા
 ઉ તેત્રીસ નડીઆદ મહુધાવડતાલ અલીણાચુણ
 મોહાલેલ; ઉતરસંગા; ચલાશી નરસંગા; હભાણ;
 કંજરી; સુરાસામળ; અલીંગા; સોડપર હીરંજ
 સાસ્તાપર; ખડાલનાની; ચીંણા; ભાનેર. વડથલ
 રંભુણ, ભુમેલ; ખુંટજ; કેરિઆવી મિત્રાળ ધવળ
 જોડા; માંગરોળી; મહંમદપુરા; ધોધાવાડા
 નડીઆદી નેરણીઆ; અને દ્વરકાપુર;

એમાં એનાથી ઉતરતા દરજ્જાનાં ગામડાં કયાંકયાં છે
 રૂંડેપુર; હમરાસ; પીપળસગ; આખોત મુળજ
 પીપળાના; વાંદુવા; આમણાલી, ચલાલી ભુમસ
 વાસણા; હજીવીઆ; અરેરા; દગામ; સિલોડ;
 દુડેલ, મરીડા, પાલીઆ. જાવેસ; કડી; હાથજ
 મંગળગુંડ, સગાલી; ખડાલી, ઉંડરા, કુમર
 રૂપપડ; અને વાહલા.

પ્ર. એમાં જળવાસાયક કેટલાં ગામડાં ને તે કયાં.
 ઉ. પાંચ (૧) નડીઆદ એમાં રેલવે સ્ટેશન. ઉદેશ.
 હાઈસ્કૂલ તથા હાઈવે આનું છે.

(૨) વડતાલ એમાં સ્વામીનારાયણ નુમાદુમદીર છે
 કંજરી. ભુમેલ વડતાલ એમાં પણ રેલવે સ્ટેશન છે.

મેહેમદાવાદ તાલુકો

૧. એમાં નદીઆ કેટલી છે ને તે કયંકયં.

૨. ખારી વાત્રક મેસ્ચો અને શેઠી

૩. એમાં મુખ્ય મોટાં મોટાં ગામડાં કયાં છે ને કયાં કયાં
 મહેમદાવાદ, ખેડા, સિદ્ધુજ, મહિજ. કનીજ
 રસવણી, રંગુવરસોલા પણ મોટાં ગામડાં મોટાં

[૯]

જાંબુવાળી, અડલાયા, સાંખિજા, લાલી, જેવા
હાથપરવાસ. અને બીજા

૫. એનાથી ઉતરતા દરજ્જાનાં ગામ કયાંકયાં
ઉ. પુરસાતળ. હાપરા. ક્તાકપુર. ગાડાજ.
ખુમરવાડ સમસપુર. કુણ. વણસોળદેવડી.
વણસોલી. કરોલા, હાથનો લીવડી, ઝીંજર
ઘોડાચર. રોહીસા, રાસ્કા. આમસરવાણ નેન
પુર મલાતળ કાચ્છડ. ખાત્રજ, મોદજ ને સતરૂંડા
ખ. એમાં જાણવા લાયક મુખ્ય ગામ
કેટલાં છે. ને તે કયાંકયાં
ઉ, ત્રણ ૧) મહેમદાવાદ એ મહુમદ
ખેગડાએ વસાવું માટે તેનું નામ મહે

મદાવાદ પડયું તથા એક લમરીઓ
નામે કુવો છે તે પણ જોવા લાયક છે
ને એમાં રેલવેસ્ટેશન છે
૨) ખેડા એ વાત્રક અને રોહીના સં
ગમ ઉપર છે અને એ જીલ્લાનું મુ
ખ્ય ગામ છે તેમાં કલેક્ટર વગેરે

[૧૦]

જા મોઢા મોઢા અવિકારીઓ તેનીઓ
દર છે તથા એમાંમોટું જોડખાનું છે
૩) કનીજ એમાં રેલવેસ્ટેશન છે

૫) માતર તાલુકો.

પ્ર. એમાં કેટલી નદીઓ છે ને તેકયકય
ઉ. બે સાબરમતી ને વાતક

પ્ર. એ તાલુકામાં મુખ્ય મોઢાં મોઢાં
ગામ કેટલાં છે ને તે કયાંકયાં

ઉ. પચીસ માતર રડુ લીંબાસી ત્રાજ
અલીંદ્રા. રતનપુર; સંઘાણા, રથવાણજ
ખાંધલી, દથલી. સીંછવાડા; નાયકા
કલોલી; નવાગામ, ગોલજજ; લવાલ
વાસણા. બુબુર્ગ. ખડીઆલા, પૂરા.

ચોરજ. મળીઆતજ. સીહોલડી; વારસંગ
ખાનપુર પરીએજ ત્રાણજ ને વઠિા પાલા
વઠિા એમાં સાત નદીઓ નો સંગમથાયછે.
અને કારતકી પુનેમે એક લાખ કરતાં
વધારે માણસ ખારે મહીને લેગુ ધાય છે

[૧૧]

પ્ર, એમાં એનાથી ઉતરતા દરજનાં બી
જાં નાનાં ગામ ક્યાંક્યાં છે

ઉ. હીરંજ દેવાતજ ઉંટેલા કોશીઅળ
મેહેળજ નથામ રાયલા બામણગામ
નાંદાલી ખરેટી ખરોડ પાલા આશામલી
ચીત્રાસર ધરોડા કનેગ કાજીપુરા હરીઆળ
સોખડા પુનાજ આગેલી વણસર ગરમાળા
ચાંદણા અને માછીઅલ

૬) આણંદ તાલુકો

પ્ર. એમાં નદીઓ કેટલી છે તે તે કહકહ
ઉ. મહી.

પ્ર; એમાં મુખ્ય મોટાં મોટાં ગામ કેટ
લાં છે તે તે ક્યાંક્યાં

ઉ; અઠાવીસ આણંદ ઉમરેઠ નાપાડ
કરમસદ સારસા બેરીઆવી ઓડ સામરખા
ચીખોદા થામણા વાસદ સંડલપુર પજી
સોરા વણસોળ ગાના લાંલવેલ નાવલી
અડાસ ખંભોળજ સીલી મુંદલપુર વડોદ

ભાગજ મુરેલી કુંજરાઓ મેઘાર ગામડી
અને લીંગડા

પ્ર. એમાં એનાથી ઉતરતા દરજનાં
ખીજાં નાનાં ગામ ક્યાં ક્યાં છે.

ઉ. તણોલ વલાસણી સંદેસર ખાંઘલી
રાજપુરા વેહેરા ખાડી ખેરડા ખાન
પુર પરતાપપુર ખોરવાડ અહીંમા ભરંડા
હમીદપુર ભાટપુરા ઘોરા અરડી

મેઘવા અરજપુરા કાસર વધાસી ખેડ
વા ઘોળી રતનપુર રાસનોળ ખલેસપુરા
અને કણભાઇપુરા.

પ્ર. એમાં જાણવા લાયક કેટલાં ગા
મ છે ને તે ક્યાં ક્યાં;

૧ આણંદ એમાં રેલવેસ્ટેશન છે

૨) ઉમરેઠ એમાં રેલવેસ્ટેશન તથા
સખાડીનેટ જડજની કચેરી છે

૩) ખોરીઆવી એમાં રેલવેસ્ટેશન છે

૪) વાસદ એમાં પણ રેલવેસ્ટેશન છે

[૧૩]

તેનીપાસે મહી નદી નો મોઢો પુલ છે
તે પેણ જોવા લાયક છે
પ) નાવલી ૬) ભાળજ એ બંનેમાં
પણ રેલવેરોશન છે

૭) બોરસદ તાલુકો

પ્ર. એમાં નદીઓ કેટલી છે ને તે કયંકયં

ઉ. ૧) મહી

પ્ર. એમાં સુખ્ય મોટાં મોટાં ગામ કેટલાં છે ને તે કયાંકયાં

ઉ. સત્તાવીસ બોરસદ આંકલાવ હેટાસી
વીરસદ અલારસા રાસ દીવેલ દહેવાણુ
મુઘાવ પીંપળાવ બોચાસણ ખેડાસા

ઉંચા અંબાલી પામોલ દેદરડા નાખા
ખાળજ પંડોળી વડલા કઠાણા માળ

જુ કનાખર સંખીઆ રાળજ ને કંચારી

પ્ર. એમાં એનાથી ઉતરતા દરબાન

બોચા નાનાં ગામ કયાંકયાં છે

ઉ. ખેરડા હશણાવ આગોત દહેલી ખા

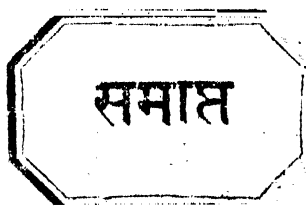
[૧૪]

તે બેનાલ વત્રા કાલુ ગોરવા બદલપર
સાલોલ આસરમા હળદ્રી કહાનવાડી
બયોલ બાંધલી નામણુ કસુંબાડ ઘોડાકુવા
વીરોળ બડાંણુ ભવાનીપુરા ઠશામા કણુભા
ઉમલાર મુજકુવા બાંદાલ નીસરેયા દહેમી
દાવોલ ડલાસી કસાવી વાઢીઅલ સાધજ
પર અમીઆડ ઉમલાદ અને ગોલાલ

એમાં જાણુવા લાયક કેટલાં ગામ
ને તે ક્યાંક્યાં

, ૨] પામેલ એમાં ફુલબાઝ માતાનું
દું ધામ છે

પીંપળાવ એમાં આશાપુત્રી માતાનું
ધામ છે ને ત્યાં ઘણા લોકો જાય છે

[૧૫]

જાહેરખબર

ખેડા જીલ્લાની ભુગોળ.

નીચે લખેલે ઠેકાણે થીમળશે

બુકસેલર નેત્યાંથી મળશે નડીયાદ

રા—રા વિનયક રાવકેસવરાવ ખેડા

રા—રા હરીધર અંબાધર મેહુમદાવાદ

હરજીવન પરસોતમ કુલસાલ

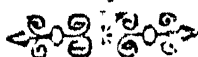
મુંબઈ ઇલાકાની ભુગોળ છપાયછે સાર

રાખનારને [૨૫] ટકાકમીસાન મળ

[૧૬]

જાહેર પાખાર

જાહેરના શીકા જેને કરાવવા હોય
તેને નીચે લખેલા ટેકાણે પત્ર લખવાથી
નમુના તુ ફારમ મફત મોકલવામાં આવશે

હરજીવન પરસોતમ

જાહેરના શીલકોતરનાર કંઠલાલ.

जाहेरखवर

जेडा एहसानी भुगोण.

नीचे लयेसे ठेकावेथी भगवो

हुरजवन परसेताम कडलास

अंभालास नाथज नदीच्या

भाजुकलासिधगनलासिनदीच्या

हुरीवर अंभावर मेहेमदावा

विनायकराय केसवराय जेडा

दासतरायनारणुभाळकपडवणु

